

Járjunk szeretetben!

János 15,9-14

Szentháromság ünnepe utáni 18. vasárnap

1953. október 4.

A keresztyén ember élete a szeretetben való élet. Nem meleg érzések, bársonyos, simogató szavak s ölbe hullatott alamizsnák szokása ez, mely mint szép mozaikdarab hozzátartozik a keresztyén ember életösszképéhez. A szeretet a keresztyén ember életében nem valami elkülönített életdarab, melyet olykor felvesz magára, mint az ünneplő ruhát, de mihelyt elmúlik az ünnep, leveti magáról, s belebújik a csak magával törődés vagy egyenesen rút önzés hétköznapi gúnyájába. Nem csupán gyakorolja a szeretetet, hanem benne él. Olyan életelem számára, mint a hal számára a víz. A hal csak addig él, amíg megmarad a vízben. A keresztyén ember is csak addig él, amíg benne marad a szeretetben. Ezért köti Jézus búcsúbeszédeiben - mert ezek közül való a felolvasott ige - a tanítványok lelkére, hogy maradjanak meg a szeretetben. Így fogalmazza meg ezt a végrendeletszerű intését: Maradjatok meg az én szeretetemben!

Ebben a mondatban az „én” szó háromféle értelemben használható. Lehet birtokos jelző. Ebben az esetben Jézusnak az emberek felé irányuló szeretetéről van szó, s a mondat ezt jelenti: Maradjatok meg abban a szeretetben, amellyel én szeretlek titeket!

Lehet az „én” szó tárgyi értelmű. Ebben az esetben Jézus nem birtokosa, alanya ennek a szeretetnek, hanem a tárgya. Ekkor nem azt a szeretetet fejezi ki, amely Jézus felől árad az emberek felé, hanem azt, amely az emberi szívekből árad Jézus felé. Ebben az esetben a mondat ezt jelenti: Maradjatok meg abban a szeretetben, amellyel szerettek most engem, szeressetek mindig ígem!

És lehet az „én” szó minőségjelző. Ebben az esetben arra esik a hangsúly, hogy a sokféle szeretet közül abban kell megmaradni, amit Jézus mutatott meg, amit tőle tanultak a tanítványok. Ekkor a mondat ezt jelenti: Maradjatok meg abban a szeretetben, amelyet tőlem tanultatok. Szeressetek mindig úgy, amint én mutattam néktek erre példát!

Az ige maga nem teszi szükségessé, hogy a háromféle értelmezés között döntsünk s valamelyik mellett kikötve azt mondjuk: Ez az egyedül helyes értelmezése Jézus szavainak; Ellenkezőleg az ige épp arra indít, hogy mind a három értelmezés üzenetét tanuljuk meg, mert Jézus maga is beszél mind a háromról. Álljon hát így előttünk a mai napon a kirendelt ige!

*1. Az első értelmezése a hangsúlyt az utolsó szóra teszi:
Maradjatok meg az én szeretetemben!*

Ez az ige elsődleges értelme. Így kezdődik: „Amiképpen az Atya szeretett engem, én is úgy szerettelek titeket; maradjatok meg ebben az én szeretetemben.” A tanítvány boldog tudatában él a reá sugárzó isteni szeretetnek, mely csodálatosan és mégis valóságosan megjelent Jézus Krisztusban, s ezt nem engedi többé elhomályosulni önmaga előtt. Persze könnyebb ezt mondani, mint megcsinálni, még elhatározni is könnyebb, mint végrehajtani. Nem könnyű ugyanis abban hinni, hogy Isten szeretet. Isten ugyanis isteni és nem emberi módon szeret, miért is emberi oldalról sokszor nem látszik szeretetnek az, ami Isten oldaláról tökéletes szeretet.

Isten szeretete nevelő szeretet, az emberé pedig rendszerint becéző. Isten sohasem becéz. János 15. fejezete is beszél erről, pedig ezt a szeretet himnuszának is szokták nevezni. I. Kor. 13. a felebaráti szeretet himnusza, János 15. pedig az isteni szeretet himnusza. Mégis beszél arról, hogy a szerető Atya kezében metszőkés van (Ján. 15,1-1), Zsidók 12. is beszél Istennek csodálatos szeretetéről, de ott is szó van arról, hogy a szerető Atya kezében ostor van, s ajkán dorgálás, magatartásában pedig fenytés. Bizony ez emberi szemmel sokszor nem látszik szeretetnek, csak utóbb, visszafelé nézve látjuk meg, hogy Isten akkor is szeretett, amikor pont az ellenkezőjét tapasztaltuk a Részéről.

Nem könnyű megmaradni abban a hitben, hogy Isten szeretet, mert Isten szeretete mindig üdvözítő szeretet, az emberé pedig boldogító. Isten azt akarja, hogy akit szeret, az ott legyen, ahol Ő van, az üdvösségben, az ember viszont azt szeretné, hogy akit szeret, annak ne legyen göröngy a lába előtt, afölött ne boruljon be az ég, annak sikerüljön minden próbálkozása, szóval, hogy az boldog legyen. Isten az üdvösségért mindig hajlandó feláldozni a boldogságot, az örök boldogságért az ideigvalót. Ledönti bálványainkat, amihez vagy akikhez szívünk minden idegszálával kapaszkodunk, csonkává amputálja testünket, ha az valamiben megbotránkoztat, vagyis elbuktat a kísértésben. Bizony ez emberi szemmel sokszor nem látszik szeretetnek, s ezeken a válságos időkön csak a megmaradó hit tud átsegíteni.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy Isten szeretete csupán hitcikk, mely csak a másvilágon válhat látássá. Isten szeretete is tapasztalati tény. Egy nagy tény: a kereszt ténye. János 15 is arról beszél, hogy Isten azzal mutatta meg irántunk való szeretetét, hogy leküldte Fiát erre a földre, s beplántálta őt ebbe a földbe, mint igazi szőlőtőkét, Jézus pedig odaadta életét az emberekért, hogy számukra bűnbocsánatot szerezzen. Nem a barátaiért, hanem az ellenségeiért halt meg. Azóta senkinek sincs joga kételkedni Isten szeretetében. Még

kérdezni sincs joga, hogy szeret-e az Isten. A szerelmes újra meg újra megkérdezi szerelmesét: Szeretsz-e engem? és jól esik néki hallani újra meg újra a bizonyító szót: Nagyon szeretlek! A kereszt azonban nem bizonyító emberi szó, hanem bizonyító isteni tett. Ezután nem illik megkérdezni: Szeretsze-e Isten?

Az Isten szeretetében vetett hitben való megmaradás útja az engedelmisség. Ezt mondja Jézus: „Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben.” Ez az engedelmisség következménye is, de előzménye is az Isten szeretetében vetett hitnek. Aki hiszi, hogy szereti Isten, hálaiból engedelmeskedik neki. Itt következmény az engedelmisség. Jézus azonban beszél arról, hogy aki meg akar győződni arról, hogy Isten állandóan szereti őt, az állandóan engedelmeskedjék neki. Az engedelmisség a csodák útja, Isten szeretete állandó megtapasztalásának útja. Ha tehát meggyöngül Isten szeretetében vetett hitem, akkor nem az a baj, hogy Isten kevésbé szeret, hanem az, hogy kevésbé engedelmeskedem. Hiányos az engedelmisségem, mint ennek a hitnek az előzménye.

2. A második értelmezés a hangsúlyt az „én” szóra teszi: Maradjatok meg az én szeretetemben!

Így folytatja Jézus: „Ezeket beszéltem néktek, hogy megmaradjon tibennetek az én örömöm és a ti örömötök beteljék.” Szerezzetek tehát nekem örömöt! Akinek örömöt akarunk szerezni, azt szeretjük. Akitől örömszerzést várunk, azt arra buzdítjuk, hogy szeressen minket.

Jézust azonban nem elég egyszer szeretni, talán a bűneim bocsánatáról való megbizonyosodásom boldog idején, az ún. keresztyén mézeshetekben. Szeretni kell Őt akkor is, amikor nem nyereség számomra az, hogy szeretem Őt, hanem amikor Ő van rászorulva arra, hogy szeretetemmel mellette álljak. Szeretni kell Őt nemcsak a terített asztal mellett, ahol ezeket az igéket mondja, hanem majd a Getsemánében is, ahol Ő kéri, hogy maradjunk mellette, virrasszunk vele és imádkozzunk érte. Szeretni kell őt a kereszt szidalmi, gúnyja és kockázata között is!

Ennek a szeretetnek az a célja, hogy Jézus barátja legyek (14.v.). A barátság két személy között a legmélyebb, legbensőségesebb, s legönzetlenebb viszony. Aki a barátom, az ismer engem. Tudja, ki vagyok, mik a kísértéseim, kudarcaim, bűneim, terveim, vágyaim. Előtte nincs titkom. De én is tudom, hogy mindig és mindenben mellettem áll. Fog, ha ingadozom, fedd, ha tántorgok, felel, ha elbukom. Ilyen barátaivá szeretne tenni minket Jézus. Ezt a barátságot szeretné a maga számára részünkről biztosítani. Elmondhatja-e rólunk: „Ti az én barátaim vagytok?”

3. A harmadik értelmezés a hangsúlyt mindkét szóra teszi.

Maradjatok meg az én szeretetemben! Szeressetek úgy, ahogy tőlem láttátok és tanultátok! Amiképpen én szerettelek titeket,,.

„Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást.” Jézus szeretete tehát felebaráti szeretet. Úgy szereti az Atyát, hogy szereti testvérként az Atya gyermekeit. Az emberekben szereti Istent. Ezt akarja az övéitől is. Aki nem szereti az embert, az nem szereti Istent sem, hiába szaval róla. Hogy mily nagy súlyt helyez erre Jézus, mutatja a fogalmazás is. Parancsá teszi a szeretetet, az ember legönkéntesebb és legszabadabb tevékenységét. Még pedig egyetlen parancsá. Előzőleg a 10. versben még többes számban beszél az Ő parancsolatairól, itt már csak egy parancsolatról tud. A szeretet parancsában van benne minden parancsolata.

Jézus szeretete önfeláldozó szeretet (13.v.). Nemcsak úgy szereti a másik embert, mint önmagát, hanem jobban szereti, mint önmagát. Ebben kell megmaradnia. Nemcsak addig, míg könnyű szeretni, hanem akkor is, amikor az emberek nehezzé teszik számunkra, hogy szeressük őket. Jézusnak sem volt könnyű mindvégig szeretni a tanítványokat (Ján 13,1), de megtette.

Megmaradni a szeretetben, ez az öröm útja. Szeretnél teljes örömet? Maradj meg abban a hitben, hogy szeret az Isten! Maradj meg abban, hogy szereted az Istent! És maradj meg abban, hogy úgy szereted az embert, mint ahogy Jézus cselekedte! Így megmarad benned a Krisztus öröme és teljessé lesz a saját örömed. Ámen.